

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33876
Nom	Fonts de la història de l'art
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau d' Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau d' Història de l'Art	12 - Formación básica: Conocimientos Instrumentales de la Historia del Arte	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
DOMENECH GARCIA, SERGI	230 - Història de l'Art
JEREZ MOLINER, ANGEL FELIPE	230 - Història de l'Art
LOPEZ TERRADA, MARIA JOSE	230 - Història de l'Art

RESUM

“Fonts de la Història de l’Art” és una assignatura de formació bàsica de segon curs, inclosa en la matèria que s’ocupa dels coneixements instrumentals de la Història de l’Art. El seu objectiu principal és mostrar a l’alumnat les eines necessàries per a la correcta investigació en Història de l’Art, entesa com a disciplina científica. La primera part del curs es dedica a fixar conceptes propis de la investigació històrica, distingint entre els elements primaris o *fonts* i els complementaris, que han d’utilitzar-se en l’estudi històric artístic, a exposar la seua diversitat tipològica, classificacions i una selecció de cada període històric. La segona part pretén familiaritzar a l’estudiant amb les normes bàsiques del procés de coneixement en la nostra disciplina: plantejament del tema, estat de la qüestió, fases de treball, normes de referència bibliogràfica, tècniques i mètodes de recerca i d’anàlisi de les fonts i de la bibliografia secundària i exposició de resultats.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No són necessaris requisits previs per a cursar aquesta assignatura, encara que és evi-dent que els continguts impartits en la matèria de primer curs Introducció a la Història de l'Art poden facilitar el seu aprenentatge.

COMPETÈNCIES

1006 - Grau d' Història de l'Art

- Capacitat per aplicar els coneixements bàsics a futures situacions professionals, mitjançant l'organització i la planificació adequades dels continguts de la història de l'art.
- Coneixement i maneig de les principals fonts literàries i documentals de la història de l'art per a l'elaboració de treballs d'investigació.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi a partir de la informació procedent dels diversos continguts de la història de l'art i la seua aplicació en l'activitat professional.
- Saber aplicar una metodologia científica per a qualsevol tipus d'actuació i de decisió en relació amb els coneixements d'història de l'art.
- Saber aplicar els coneixements instrumentals aplicats a la història de l'art per interpretar i manejar gràfics, fotografies, imatge en moviment, informàtica i materials de l'obra d'art.
- Coneixement de la bibliografia actualitzada, anàlisi crítica d'aquesta i capacitat per realitzar-ne una síntesi a partir d'un posicionament crític.
- Saber utilitzar els coneixements adquirits en la formulació d'hipòtesis, la realització de síntesi i la formulació ordenada de conclusions.
- Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre aspectes de la producció artística en les diferents facetes.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- L'assignatura pretén mostrar a l'alumnat les fonts i instruments necessaris per a la correcta investigació en Història de l'Art.
- Pretén transmetre el coneixement i maneig de les principals fonts literàries, documentals, visuals i materials de la nostra disciplina. La seua definició, classificació tipològica i exemples destacats.

- Tracta d'aconseguir l'aprenentatge de les normes bàsiques del procés de coneixement en les disciplines històriques, inclòs el maneig de la bibliografia actualitzada i les noves tecnologies.

Intenta comprovar l'abast de la seua ensenyança per mitjà de propostes de treballs d'investigació originals en què s'utilitzen els coneixements teòrics i pràctics de la matèria

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. EL CONCEPTE DE FONT PER A LA INVESTIGACIÓ HISTORICO ARTÍSTICA: Tipus i classificació

EL CONCEPTE DE FONT PER A LA INVESTIGACIÓ HISTORICO ARTÍSTICA: Tipus i classificació

2. EL PROCÉS DE CONEIXEMENT: Lestat de la qüestió i les fases del treball d'investigació

EL PROCÉS DE CONEIXEMENT: Lestat de la qüestió i les fases del treball d'investigació

3. LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART ANTIC I MEDIEVAL: Característiques i exemples destacats

LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART ANTIC I MEDIEVAL: Característiques i exemples destacats

4. LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART MODERN I CONTEMPORANI: Característiques i exemples destacats

LES FONTS DE LA HISTÒRIA DE L'ART MODERN I CONTEMPORANI: Característiques i exemples destacats

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	60,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

CLASES PRESENCIALES:

- 1) **Clases teòriques:** en les quals el professorat exposarà a l'alumne/a els aspectes essencials de la matèria, tractaran de sistematitzar els continguts i proporcionaran i facilitaran bibliografia per a la preparació de l'examen.
- 2) **Clases pràctiques:** realització d'exercicis pràctics tindrà lloc durant 1 hora a la setmana, dins de les classes presencials establides al llarg del curs. L'objectiu és ajudar a l'alumne/a en l'exercici de la lectura, l'anàlisi i la comprensió de les fonts o bé dels treballs publicats que es faciliten en la bibliografia de referència

PREPARACIÓN DE CLASES TEÓRICAS:

Realització de lectures aconsellades, consultes de materials a través de l'Aula Virtual i revisió dels continguts impartits en les classes prèvies.

PREPARACIÓN DE TRABAJOS PRÁCTICOS:

Busca d'informació i elaboració de memòries o treballs seguint unes pautes i una metodologia especialitzada.

TUTORÍAS:

a) Tutorías programadas:

L'alumne/a podrà assistir a tutories programades per part del professorat amb la finalitat d'ampliar aspectes teoricopràctics, en sessions programades fora de l'horari docent.

b) Tutorías no programadas:

L'alumne/a podrà assistir a les hores d'atenció que el professorat tinga establides amb la fi de realitzar consultes sobre qualsevol aspecte o dubte relacionat amb l'assignatura.

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS:

Dins d'aquest apartat s'inclou l'assistència obligatòria de l'alumne/a a una activitat organitzada pel professorat de l'assignatura a banda de les classes presencials, i que pot consistir en una pràctica d'arxiu o biblioteca o en l'assistència a un seminari o conferència específica. Perquè siga valorada l'activitat, caldrà entregar-se una memòria sobre l'activitat realitzada. Les característiques i estructura de la memòria es comunicarà a l'alumne/a amb anterioritat a la realització de l'activitat.

AVALUACIÓ

S'avaluarà:

1r El seguiment de la preparació de les classes teòriques i de les classes pràctiques a través d'una a varies proves de seguiment.

2n L'assistència a l'activitat complementària, a través d'una memòria de la mateixa.

3r La realització d'un treball pràctic individual en què s'utilitzen els continguts propis de la matèria.

4t L'examen final, en què es valoraran tant l'exposició dels coneixements teòrics adquirits com la seua aplicació pràctica. La qualificació perquè l'examen puga ser ponderat amb els altres apartats serà d'un mínim de 4 sobre 10.

El percentatge exacte que representa cadascun d'aquests aspectes en la nota final és el següent:

Examen	50%
Proves de seguiment i activitats complementàries	30%
Avaluació de treballs individuals	20%
TOTAL	100%

Per a la segona convocatòria:

Com les proves de seguiment i les activitats complementàries es plantegen com a fórmules d'adquisició progressiva del coneixement, en la segona convocatòria sols podran recuperar-se o entregar-se el treball individual i l'examen, amb l'exigència d'un mínim de 4 sobre 10.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ARIAS SERRANO, L. Las fuentes de la historia del arte en la época contemporánea. Barcelona: Ediciones del Serbal, 2012.
- BORRÁS GUALIS, G. Cómo y qué investigar en historia del arte. Una crítica parcial de la historiografía del arte española. Barcelona: Ediciones del Serbal, 2001
- CALVO SERRALLER, F.; PORTÚS, J. Fuentes de la Historia del Arte II. Madrid: Historia 16, 2001.

- CASTELLÓ, M. (coord.) Escribir y comunicarse en contextos científicos y académicos. Conocimientos y estrategias. Barcelona: Graó, 2007.
- CHECA, F.; GARCÍA FELGUERA, M.S.; MORÁN TURINA, M. Guía para el estudio de la Historia del Arte. Madrid: Cátedra, 1987.
- CHIPPE, H.B. Teorías del arte contemporáneo. Fuentes artísticas y opiniones críticas. Madrid: Akal, 1995
- ECO, U. Cómo se hace una tesis. Barcelona: Gedisa, 1982.
- FREIXA, M. et al. Introducción a la Historia del arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos. 2ª ed. Barcelona: Barcanova, 1991.
- LAFUENTE FERRARI, E. La fundamentación y los problemas de la Historia del Arte. Madrid: Instituto de España, 1985.
- RAMÍREZ, J. A. Cómo escribir sobre arte y arquitectura. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1996.
- SCHLOSSER, J. La Literatura artística. Madrid: Cátedra, 1993 (Ed. orig., 1924).
- YARZA LUACES, J. Fuentes de la Historia del Arte I. Madrid: Historia 16, 1997.

Complementàries

- AZCÁRATE RISTORI, J. M.; CERVERA VERA, J.; MORALES Y MARÍN, J. L. (coors.) Colección de documentos para la Historia del Arte en España. 3 vols. Madrid: Real Academia de Bellas Artes de San Fernando - Zaragoza: Museo e Instituto Camón Aznar, 1981-1982.
- BORDINI, S. Materia e imagen. Fuentes sobre las técnicas de la pintura. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1995.
- CASSANY, D. Afilar el lapicero. Guía de redacción para profesionales. Barcelona: Anagrama, 2007.
- FERNÁNDEZ ARENAS, J.; BASSEGODA I HUGAS, B. (dirs.) Fuentes y documentos para la historia del arte. Barroco en Europa. Barcelona: Gustavo Gili, 1983.
- FREIXA I SERRA, M. (dir.) Fuentes y documentos para la historia del arte. Las vanguardias del siglo XIX. Barcelona: Gustavo Gili, 1982.
- GARRIGA, J. (dir.) Fuentes y documentos para la historia del arte. Renacimiento en Europa. Barcelona: Gustavo Gili, 1983.
- LOZANO, J. El discurso histórico. Madrid: Alianza Editorial, 1987.
- PITARCH, A. J. (dir.) Fuentes y documentos para la historia del arte. Arte Antiguo. Barcelona: Gustavo Gili, 1982.
- SÁNCHEZ CANTÓN, F. J. Fuentes literarias para la Historia del arte español, 5 vols. Madrid: Ministerio de Instrucción Pública, 1923-1941.
- THUILLIER, G.; TULARD, J. Cómo preparar un trabajo de historia. Métodos y técnicas. Barcelona: Oikos Tau, 1989.

- YARZA, J.; GUARDIA, M.; VICENS, T. Fuentes y documentos para la historia del arte. Arte Medieval I. Barcelona: Gustavo Gili, 1982.
- YARZA, J. (dir.) Fuentes y documentos para la historia del arte. Arte Medieval II. Barcelona: Gustavo Gili, 1982.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts / Contenidos

Se han reducido los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente, seleccionando los indispensables para adquirir las competencias fundamentales de la asignatura.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència / Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Se ha reducido el número de horas de clases teórico-prácticas presenciales, mediante su transformación con materiales diversos subidos a través del Aula Virtual. Se ha trasladado una parte de ese tiempo al aprendizaje autónomo paralelo del alumnado. En cuanto a la planificación, no se han mantenido estrictamente los horarios de clase para dar mayor libertad a cada estudiante, y para que puedan gestionar mejor su seguimiento y la realización de las actividades programadas de acuerdo con su agenda y disponibilidad.

3. Metodologia docente / Metodología docente

Sustitución parcial de la impartición de clases presenciales por la subida al Aula Virtual de los materiales de apoyo a la preparación de los contenidos (documentos, presentaciones, audios, enlaces a recursos online, etc.) y/o realización de alguna sesión de videoconferencia síncrona por Blackboard Collaborate el día y a la hora de la clase presencial, o grabada.

Sistema de Tutorías: Se mantiene el programa de tutorías virtuales por correo electrónico por chat privado del Aula Virtual y se emplean otras herramientas del Aula Virtual para atender dudas o debates colectivos (creación de foros o chats).

4. Avaluació / Evaluación

Se mantienen los porcentajes de evaluación establecidos en la guía docente y se valoran todas las actividades de evaluación continua ya efectuadas de forma presencial u online. La memoria de la actividad complementaria y las pruebas de seguimiento siguen constituyendo en suma un 30% de la nota final. Si, debido a las circunstancias excepcionales, la actividad programada no se ha podido llevar a cabo en alguno de los grupos, ésta quedará compensada con la programación de las pruebas de seguimiento. En este sentido, se efectúa un reajuste en ambos grupos dependiendo del mantenimiento de su realización, su unificación como pruebas de evaluación continua o su traslado junto a la prueba final. En cuanto al trabajo de la asignatura, se mantiene su entrega con las características e instrucciones precisas establecidas para cada grupo.

En el día y franja horaria estipulada por el calendario académico de exámenes se realizará la prueba escrita final o examen, con su porcentaje previsto, a través de alguna de las opciones y medios que ofrece el Aula Virtual de la Universitat de València. En el examen se mantiene la necesidad de obtener una nota mínima de 4 sobre 10 para que puedan sumarse el resto de calificaciones obtenidas en la evaluación continua.

5. Bibliografia / Bibliografía

Se ha sustituido una parte de la bibliografía recomendada disponible sólo en bibliotecas por los materiales docentes subidos al Aula Virtual por el profesorado, así como por otros recursos de información accesibles gratuitamente en diferentes repositorios y bases de datos online, con atención especial a los facilitados por el servicio de bibliotecas de la Universitat de València.